

בידיה. ההתקדמות ממונרכיה אבסולוטית למונרכיה מוגבלת, ממונרכיה מוגבלת לדמוקרטיה, היא התקדמות לקראת כבוד אמיתי לפרט. האם הדמוקרטיה, כפי שאנו מכירים אותה, היא השיפוד האחרון האפשרי בממשל? כלום אי־אפשר לצעוד עוד צעד לקראת הכרה וארגון של זכויות האדם? לעולם לא תהיה מדינה חופשית

אי-ציות אזרחי

ונאורה באמת, עד שהמדינה לא תכיר בפרט ככוח גבוה יותר ועצמאי, שממנו היא שואבת את כוחה וסמכותה שלה, ותתייחס אליו בהתאם. אני משעשע את עצמי בחזון על מדינה כזו שסוף סוף יכולה להרשות לעצמה להיות צודקת כלפי כל בני האדם, ולהתייחס לפרט בכבוד כחבר; שאפילו לא תחשוב זאת לפגיעה בשלומה אם יהיו כמה שיבחרו לחיות בנפרד ממנה, לא להתערב בה, לוותר על חיבוקה, אך ימלאו את כל חובותיהם כשכנים וכחברים. מדינה שתניב פרי מהסוג הזה, ותניח לו לנשור מיד כשיבשיל, תסלול את הדרך למדינה מושלמת ומפוארת עוד יותר, שגם אותה העליתי בדמיוני, אך עדיין לא ראיתי כמותה בשום מקום.